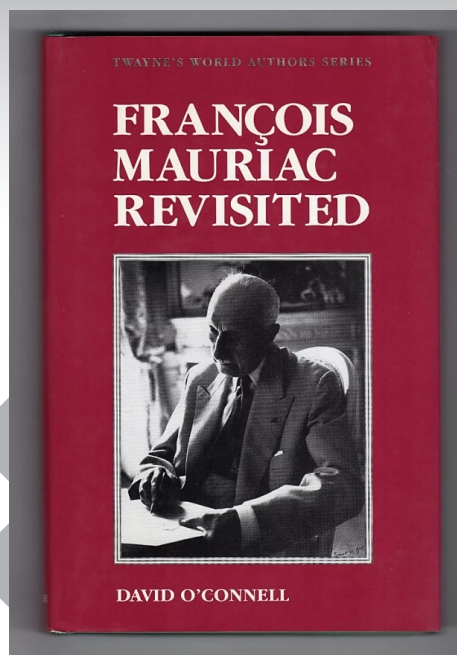

บทวิจารณ์หนังสือ

François Mauriac Revisited

ชุด Twayne's World Authors Series

ผู้วิจารณ์: ทิปกรร อยู่ยง

ตำแหน่ง/ที่ทำงาน: สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาภาษาตะวันตกและภาษาศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

E-mail: thipprakorn.y@msu.ac.th

ข้อมูลหนังสือ: O'Connell, D. (1995). *François Mauriac revisited* (1st ed.). Twayne Pub.

เสมือนบทนำ

ฟร็องซัวส์ โมริแยค (François Mauriac) นักประพันธ์คาทอลิกชาวฝรั่งเศสเจ้าของรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมปี ค.ศ. 1952 เป็นชาวฝรั่งเศสคนที่ 8 ที่ได้รับรางวัลในสาขานี้ ในหนังสือชื่อ *Présence littéraire* (1972) อ็องเดร เซอายย์ (André Séailles) ระบุข้อความตอนหนึ่งจากสุนทรพจน์สดุดีเมื่อครั้งประกาศรางวัลว่า งานประพันธ์ของฟร็องซัวส์

โมริยัค “วิเคราะห์จิตวิญญาณของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง ตีความชีวิตมนุษย์ภายใต้รูปแบบของนวนิยายด้วยศิลปะการเขียนที่กระชับเข้มข้น” (อ้างถึงใน วัลยา วิวัฒน์ศร, 2541) หากศึกษาประวัติของโมริยัค เราจะพบว่า เขาคือผู้สร้างสรรค์ผลงานที่มีเรื่องราวเข้มข้นกินใจ ให้ความสำคัญต่อบริบทและข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ในงานประพันธ์อย่างละเอียดลึกซึ้งตามขนบวรรณกรรมแนวสังคมนิยม

เขาสร้างนวนิยายโดยอิงฉากส่วนใหญ่จากสถานที่จริงในแคว้นลองด์ (les Landes) และเมืองบอร์โดซ์ (Bordeaux) ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตของเขาตั้งแต่เกิด เขาใช้ถิ่นกำเนิดของตนนำเสนอปัญหาความขัดแย้งในใจของตัวละครเกี่ยวกับความรักและศรัทธาในพระเจ้า เป็นเจ้า อาจกล่าวได้ว่า เขาเป็นนักเขียนนวนิยายแนวสังคมนิยมผู้รังสรรค์งานชิ้นมาจากพื้นแผ่นดินอันอุดมที่เขาทั้งรักและผูกพัน ผลงานของเขาคือบันทึกรวดกทางภาษาและวรรณคดีของประเทศฝรั่งเศสและของโลก ดังได้เกริ่นมานี้ น่าจะพอเห็นได้ว่าโมริยัคคือนักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 ผลงานและชีวประวัติของเขาได้รับการศึกษามากมายและหลากหลายในวงวรรณกรรมตะวันตก สำหรับในประเทศไทย แม้งานประพันธ์ของโมริยัคปรากฏสู่สายตาผู้อ่านแล้วหลายเรื่องในสถานงานวรรณกรรมแปล แต่ผู้เขียนเห็นว่า งานศึกษาหรือหนังสือว่าด้วยประวัติชีวิตและงานเขียนของเขาในลักษณะที่ครอบคลุมยังมีจำกัด จำต้องศึกษาจากภาษาต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยหนังสือ *François Mauriac Revisited* แต่งโดย David O’Connell¹ เล่มนี้ นับเป็นเล่มมูลฐานที่ควรค่าแก่การแนะนำเป็นอย่างยิ่ง

ผู้แต่งเริ่มต้นเนื้อหาด้วยการสรุปลำดับเหตุการณ์ชีวิตของโมริยัคตามปีคริสต์ศักราช ตั้งแต่ปีเกิด ค.ศ. 1885 ชีวิตวัยเด็ก การเติบโต การศึกษา ชีวิตครอบครัว เส้นทางอาชีพ การประพันธ์ผลงาน ชื่อเสียงเกียรติยศที่ได้รับ จนถึง ค.ศ. 1970 ปีที่โมริยัคเสียชีวิต การเริ่มนำเข้าสู่เนื้อหาของหนังสือผ่านสรุปลำดับเหตุการณ์ชีวิตของนักประพันธ์เช่นนี้ นับเป็นการปูพื้นฐานแก่ผู้อ่านให้เห็นภาพรวมชีวิตโมริยัคได้เป็นอย่างดี

หนังสือเล่มนี้ ผู้แต่งจัดสรรเนื้อหาออกเป็น 8 บท แต่ละบทมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

¹ ศาสตราจารย์เกียรติคุณสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยแห่งรัฐจอร์เจีย (Georgia State University) สหรัฐอเมริกา

บทที่ 1 The Man and the Writer กล่าวถึงวัยเด็ก ชีวิตการศึกษา มิตรสหาย อาจารย์ นักเขียน นักคิด นักปรัชญาผู้มีอิทธิพลต่อชีวิต อุดมการณ์ ความคิดและความศรัทธาของโมริยัคทางด้านศาสนา สังคม การเมือง วารวณกรรม เช่น André Lacaze, บาทหลวง Laberthonnière, Maurice Blondel, Charles Maurras ผู้แต่งสรุปว่า สำหรับบุคคลผู้มีความสำคัญยิ่งต่อการก้าวสู่วงการประพันธ์ของโมริยัค คือ Maurice Barrès นักเขียน นักวิจารณ์ นักการเมืองชาตินิยมหรือปัญญาชนฝ่ายขวาคนสำคัญของฝรั่งเศส ซึ่งได้เขียนบทความยกย่องขึ้นชมกวีนิพนธ์ชื่อ *Les Mains jointes* (1909) งานประพันธ์แรก ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นที่วารวณกรรมฝรั่งเศสในเวลานั้นให้การยอมรับโมริยัค เขาส่งเสริมประสบการณ์การเขียนและแสวงหาแนวการประพันธ์ของตนเรื่อยมา จนถึง ค.ศ. 1922 เมื่อนวนิยายเรื่อง *Le Baiser au lépreux* พิมพ์วางจำหน่ายโดยมียอดขายถึง 18,000 เล่มภายในสี่เดือนแรก และเป็นนวนิยายเล่มแรกของโมริยัคที่ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษ ชื่อเสียง ความสำเร็จอันเป็นดอกผลจากงานเรื่องนี้ ทำให้ฐานะของเขามั่งคั่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เขาและครอบครัวมีกำลังทรัพย์เพียงพอไปพักตากอากาศยังเมืองท่องเที่ยวริมหาดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของฝรั่งเศสหรือโกตดาซัวร์ (Côte d'Azur) ซึ่งในเวลานั้นเป็นสถานที่พักผ่อนของราชวงศ์ ชนชั้นสูง เหล่าศิลปินและนักเขียนมีชื่อ ผู้แต่งเสริมว่า ความสำเร็จ ณ เวลานั้น สร้างความมั่นใจให้โมริยัค เขาตระหนักได้ถึงความสำเร็จในตัวเอง โมริยัคได้โต้ตอบและติดต่อกับนักเขียนผู้ได้รับการโห่ชานในแวดวงมากขึ้น เช่น André Gide, Marcel Proust และ Jean Cocteau โมริยักรังสรรค์งานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนวนิยายแล้ว เขาเขียนบทความ บทวิจารณ์ลงหนังสือพิมพ์ด้วยเช่นกัน ผู้แต่งกล่าวว่า ในช่วงนี้เองที่โมริยัคมีชีวิตอย่าง “คนวารวณกรรมชาวปารีสเต็มตัว” จนสามารถประพันธ์นวนิยายที่ยิ่งใหญ่ที่สุด 3 เรื่องของเขาสำเร็จ อันได้แก่ *Genitrix* (1923), *Le Désert de l'amour* (1925) และ *Thérèse Desqueyroux* (1927) ทั้งนี้ แม้อยู่ในจุดสูงสุดของความสำเร็จ แต่ขณะเดียวกัน โมริยัคก็ต้องเผชิญข้อครหาจากสังคมคาทอลิก เนื่องด้วยงานเขียนของเขา มีเนื้อหาเชิงลบ เสมือนมองโลกในแง่ร้าย บรรยายถึงความโลภของตัวละคร นำเสนอการร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง รวมไปถึงการฆาตกรรม จึงถูกมองว่าขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของชนชั้นสูงที่เป็นคาทอลิกและกลุ่มอนุรักษ์นิยม เป็นต้นว่าในหนังสือ *Le renouveau catholique dans la littérature contemporaine* (1927) ของ Jean Calvet นักเทววิทยาและศาสตราจารย์ด้านประวัติศาสตร์ฝรั่งเศส ผู้เขียนก็มีได้จัดให้นวนิยายของโมริยัคเป็น “นวนิยายคาทอลิก” O'Connell กล่าวว่า ข้อวิจารณ์ทั้งหลายส่งผลโดยตรง

ให้โมริยัคต้องเผชิญวิกฤตทางจิตใจ ซึ่งภายหลังจะสะท้อนให้เห็นได้ในเรื่องสั้นและนวนิยายหลายเรื่องของเขา เช่น *Destins* (1928), *Ce qui était perdu* (1930) จนถึงผลงานเรื่องเยี่ยมอีกหนึ่งเรื่องอย่าง *Le Nœud de vipères* (1932) ในช่วงวัยกลางคน โมริยัคให้ความสนใจประเด็นทางการเมืองมากขึ้น เขาเสนอความคิดเห็น เขียนข้อวิจารณ์จำนวนมากเกี่ยวกับการต่อต้านลัทธิฟาสซิสต์และกลุ่มคอมมิวนิสต์ โมริยัคได้ติดต่อกลัซชิดกับนายพลชาร์ล เดอ โกล (Charles de Gaulle) ประธานาธิบดีคนแรกแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศสที่ 5 ซึ่ง Claude Mauriac บุตรชายคนโตของโมริยัคยังมีตำแหน่งเป็นเลขาส่วนตัวของนายพลท่านนี้ด้วย

ในบทนี้ ผู้แต่งยังสรุปสถานการณ์ที่เกิดขึ้นหลังมรณกรรมของโมริยัคว่า ชิวประวัติและงานประพันธ์หลากหลายของเขาได้รับความสนใจจากวรรณกรรม เกิดการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นกิจจะลักษณะ มีการจัดตั้งชมรมและศูนย์ศึกษาผลงานของเขาหลายแห่ง เช่น Centre François Mauriac de Malagar เป็นศูนย์ที่จัดนิทรรศการและมีวารสารตีพิมพ์เผยแพร่ประวัติชีวิตและงานค้นคว้าเกี่ยวกับโมริยัค รวมถึงนำชมปราสาทมาลาการ์ ซึ่งเป็นปราสาทประจำตระกูลของเขา นอกจากนี้ มีการสร้างอนุสรณ์สถานอีกหลายแห่งเพื่อรำลึกถึงนักประพันธ์ที่สร้างคุณูปการให้แก่แผ่นดินฝรั่งเศส ผู้แต่งกล่าวว่าสิ่งที่เกิดขึ้นดังยกตัวอย่าง แสดงให้เห็นถึงการสถาปนาโมริยัคให้เป็น “สถาบัน” ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมฝรั่งเศสได้เป็นอย่างดี

บทที่ 2 The Early Fiction and the Short Stories แบ่งเป็น 2 หัวข้อ คือ The Early Fiction และ The Short Fiction โดยหัวข้อที่ 1 กล่าวถึงนวนิยาย 4 เล่มแรกของโมริยัค ได้แก่ เรื่อง *L'Enfant chargé de chaînes* (1913), *La Robe prétexte* (1914), *La Chair et le sang* (1920) และ *Préséances* (1921) สองเรื่องแรกซึ่งตีพิมพ์ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 นั้น ค่อนข้างมีเนื้อหาเป็นอัตชีวประวัติ สองเรื่องต่อมาตีพิมพ์หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 มีเนื้อหาเกี่ยวกับศาสนา โมริยัคน่าจะพยายามสื่อกับผู้อ่านของเขาว่า สิ่งที่จะช่วยให้มนุษย์รอดพ้นจากบาปทั้งปวงได้ มีเพียงศรัทธาที่แท้จริงและพระพรหทานของพระเจ้าเท่านั้น อย่างไรก็ตาม นักอ่าน นักวิจารณ์ในช่วงนั้นเห็นว่าโมริยัคพยายามยึดยึดประเด็นเหล่านี้ให้ผู้อ่านมากเกินไป งานของเขาจึงไร้เสน่ห์ เป็นงานที่ “ไม่ประสบความสำเร็จ” แต่สำหรับ O'Connell เขาให้ทัศนะว่า การตัดสินใจเช่นนี้ เป็นการยุติธรรมแล้วหรือ สำหรับนักประพันธ์หนุ่มที่เพิ่งเริ่มฝึกฝนและแสวงหาลีลาเฉพาะของตน ทั้งนี้ O'Connell เห็นว่า ควรศึกษานวนิยายในช่วงปฐมบทแห่งการประพันธ์ทั้ง 4 เรื่องนี้ด้วยกัน

เพราะมีประเด็นที่น่าสนใจร่วมกันอยู่ และล้วนเป็นงานที่แสดงถึงความมุ่งมั่นของโมริยัค
ในวัยหนุ่มผู้ปรารถนาจะสื่อแนวการเขียนที่ตนได้พัฒนาฝีปากกาออกมา

หัวข้อที่ 2 The Short Fiction ผู้เขียนกล่าวถึงเรื่องสั้นหลายเรื่องของผู้ประพันธ์
ได้แก่ “Le Visiteur nocturne (1920)”, “Un Homme de lettres² (1926)”, “Coups
de couteau³ (1926)”, “Insomnie (1929)”, “Le Démon de la connaissance
(1928)”, “Le Drôle (1933)”, “Thérèse chez le docteur (1933)”, “Thérèse à
l’hôtel (1933)”, “Le Rang (1936)”, “Conte de Noël (1938)” เรื่องสั้นหลายเรื่อง
เกี่ยวโยงสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมกับนวนิยายเล่มสำคัญ ๆ ของผู้ประพันธ์ กระนั้น
ก็ตาม O’Connell เห็นว่า เรื่องสั้นของโมริยัคยังมิเคยได้รับการศึกษาให้เป็นระบบอย่าง
ที่ควรจะเป็น หัวข้อว่าด้วยเรื่องสั้นนี้ จึงเป็นงานศึกษาชิ้นแรกที่น่าเสนอเนื้อหาทั้งเชิงวิเคราะห์
และวิพากษ์วิจารณ์

บทที่ 3 The Novels of Maturity กล่าวถึงนวนิยายเรื่องเด่นในช่วงที่โมริยัค
ถึงจุดที่เขาบรรลุภาวะทางการประพันธ์ กล่าวคือเขาถึงช่วงสุกงอมกับแนวการเขียน
ของตนเต็มที่ งานเขียนในช่วงนี้ได้รับเสียงตอบรับดียิ่งจากทั้งนักอ่าน นักวิจารณ์และ
วรรณกรรมฝรั่งเศส นับตั้งแต่เรื่อง *Le Baiser au lépreux* (1922) ประสบความสำเร็จ
ขึ้นหึ่งเป็นหนังสือขายดี โมริยัคก็ได้ค้นพบแนวทางของตัวเองอย่างแท้จริง ระหว่างเขียน
เรื่องดังกล่าว เขาเขียน *Le Fleuve de feu* (1923) คู่ไปด้วย นวนิยายเรื่องถัดมา
Genitrix (1923) เปรียบเสมือนงานชิ้นเอกเล่มแรก ต่อมา ค.ศ. 1924 เขาตีพิมพ์เรื่อง
Le Mal (1935)⁴ ซึ่งเป็นงานที่เขาไม่พึงพอใจเท่าใดนัก นวนิยายที่มีชื่อเสียงเล่มต่อมาคือ
Le Désert de l’amour (1925) ได้รับรางวัล Grand Prize from the French Academy
(Grand prix du roman de l’Académie française) จนถึง ค.ศ. 1927 เรื่อง *Thérèse
Desqueyroux* ปรากฏขึ้นในวรรณกรรม นวนิยายเล่มนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ได้รับ
การยกย่อง ซึ่ง O’Connell เห็นพ้องกับนักอ่านนักวิจารณ์จำนวนมากที่ว่าเทแรส (Thérèse)
ตัวละครเอกหญิงจากเรื่องนี้ เป็นตัวละครที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของผู้ประพันธ์

²⁻³ ศึกษาเรื่องสั้นสองเรื่องนี้เพิ่มเติมฉบับแปลเป็นภาษาไทย ใน ติปรกร อยู่ยง. (2565). **บทแปลพร้อมบท
วิเคราะห์เรื่องสั้น เรื่อง “มีดแทงใจ” (“COUPS DE COUTEAU”) และ “ชายนักเขียน” (“UN HOMME
DE LETTRES”)** ของ ฟร็องซัวส์ โมริยัค (FRANÇOIS MAURIAC). [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
สาขาวิชาการแปลภาษาฝรั่งเศส-ไทย]. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

⁴ ปีคริสต์ศักราชในวงเล็บนี้อิงตามหนังสือ

บทที่ 4 Toward the Catholic Novel ปลายทศวรรษ 1920 คือช่วงที่โมริยัคประสบ “วิกฤตทางจิตวิญญาณ” ของตนเอง กล่าวคือเขาตระหนักได้ถึงความขัดแย้งกันระหว่างศรัทธาที่เขาศรัทธาและสิ่งที่เขามุ่งเสนอในนวนิยาย ดังที่ผู้แต่งได้เอ่ยถึงปัญหานี้ของโมริยัคบ้างแล้วใน**บทที่ 1** O’Connell มีความเห็นเพิ่มเติมว่าหากจะวิเคราะห์ประเด็นนี้ก็ต้องเข้าใจระหว่าง “นักเขียนที่เป็นคาทอลิก” กับ “นวนิยายคาทอลิก” ให้ถ่องแท้เสียก่อน เพราะไม่จำเป็นว่านวนิยายที่เขียนขึ้นโดยนักเขียนคาทอลิก จะต้องเป็นนวนิยายคาทอลิกด้วยเสมอไป ซึ่ง “ความเป็นคาทอลิก” ในงานประพันธ์ของนักเขียนคาทอลิกก็ย่อมมีความแตกต่างกันออกไปอยู่ดี ความสับสนของโมริยัคดังกล่าวสะท้อนผ่านนวนิยายที่ผู้แต่งยกตัวอย่างในบทนี้ เช่น *Destins* (1928) ซึ่งแม้โมริยัคเองก็ยังมองว่าเรื่องนี้เป็นงานมองโลกในแง่ร้าย แต่ O’Connell เห็นว่าเป็นงานที่มีคุณค่ากว่าที่ผู้ประพันธ์มองงานของตนเรื่อง *Ce qui était perdu* (1930) ซึ่งนวนิยายนี้มาจากพระวรสารนักบุญมัทธิว บทที่ 18 ข้อที่ 11⁵ ในคำนำหนังสือ *Œuvres complètes* (1950) โมริยัคเขียนไว้ว่าเขาประพันธ์นวนิยายเรื่องนี้ช่วงที่สภาพจิตใจว่านอยุ่กับเรื่องศาสนามากที่สุด เป็นงานที่เขียนขึ้นอย่างเร่งรีบและยังไม่สมบูรณ์ดังใจปรารถนา อย่างไรก็ตาม O’Connell แสดงทรรศนะว่านวนิยายเรื่องนี้ควรค่าแก่การนำกลับมาศึกษาใหม่ เพราะนับเป็น “นวนิยายคาทอลิกเล่มแรกของโมริยัค” จากนั้นใน ค.ศ. 1932 เรื่อง *Le Nœud de vipères* งานที่มีความเป็นคาทอลิกที่สุดของเขาก็ปรากฏขึ้น

บทที่ 5 The Longer Novels of the Late 1930s สำคัญเนื้อหาบทนี้ มีว่า โมริยัคแสวงหาสุนทรียะของนวนิยายคาทอลิกอย่างต่อเนื่อง เขาพยายามประพันธ์งานที่มีขนาดยาวมากขึ้น พัฒนาตัวละครให้มีความซับซ้อนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เขานำตัวละครสำคัญจากงานที่ได้รับการยอมรับ มารจนาต่อยอดเพื่อนำเสนอผู้อ่านของเขาอีกครั้ง เช่น เรื่อง *La Fin de la nuit* (1935) เล่าภาคต่อชีวิตเตแรส ตัวละครหญิงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเขาจากเรื่อง *Thérèse Desqueyroux* เรื่อง *Les Anges noirs* (1936) เล่าเรื่องบาทหลวง ตัวละครที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากตัวละครใน *Ce qui était perdu* เป็นต้น

⁵ภาษาฝรั่งเศสว่า “Car le Fils de l’homme est venu sauver ce qui était perdu.” (Matthieu 18: 11) ภาษาอังกฤษ “The Son of Man has come to save that which was lost” (Matthew, 18: 11) หรือในภาคภาษาไทย “ด้วยว่าบุตรมนุษย์มาเพื่อช่วยผู้หลงหายให้รอดพ้น” พระวรสารข้อนี้พบในสำเนาโบราณบางฉบับ อิงตาม Thai New Contemporary Bible (TNCV). (2007). **BibleGateway**. <https://rb.gy/3wl3gk>

บทที่ 6 The Last Novels งานเขียนในช่วงนี้ เช่น *Le Sagouin* (1951) นวนิยายที่ทรงอิทธิพลเรื่องหนึ่งของโมริยัค ได้รับความสนใจแพร่หลายในหมู่นักเรียนมัธยมในฝรั่งเศส ด้วยมีแก่นสาระเล่าถึงชะตาชีวิต “เด็กชายผู้ไม่เป็นที่รัก” แม้จากมารดาตนเอง โมริยัคบรรยายความทุกข์ทรมานทางจิตใจของเด็กในเรื่องนี้ได้ที่น่าทึ่ง เรื่อง *Galigai* (1952) ตามความเห็นของ O’Connell นวนิยายเรื่องนี้แม้เป็นงานที่ยังมีข้อบกพร่อง ทว่าก็เป็นงานที่มีประเด็นน่าสนใจหลายประการ เช่น ความรัก ความปรารถนา หรือมิตรภาพระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน งานที่ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควรอีกเรื่องในช่วงเวลานี้ คือ *L’Agneau* (1954) ซึ่งบางตัวละครพัฒนามาจากเรื่อง *La Pharisienne* (1941) ต่อมา ปี ค.ศ. 1969 นวนิยายเรื่องสุดท้ายที่เสร็จสมบูรณ์ตีพิมพ์ก่อนมรณกรรมของโมริยัค คือ *Un Adolescent d’autrefois* (1969) มีเนื้อหาเชิงอัตชีวประวัติ O’Connell (1995) กล่าวว่า “เป็นภาพเหมือนของโมริยัคในฐานะศิลปินเมื่อครั้งยังหนุ่ม” แม้จะเป็นนวนิยาย แต่งงานเรื่องนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชีวิตจริงผู้ประพันธ์ได้เป็นอย่างดี ผลงานเรื่องสุดท้ายที่โมริยัคแต่งไม่เสร็จ และตีพิมพ์หลังการเสียชีวิตของเขาคือ *Maltaverne* (1972) จะเห็นได้ว่าผลงานเหล่านี้ปรากฏขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในช่วงหลังของชีวิตการประพันธ์นี้ โมริยัคอุทิศเวลาส่วนใหญ่ให้กับการพยายามเขียนบทละครและงานด้านหนังสือพิมพ์

บทที่ 7 Theater and Poetry งานบทละครมี 4 เรื่อง ได้แก่ *Asmodée* แสดงครั้งแรก ค.ศ. 1937 (ตีพิมพ์เป็นตอนครั้งแรกในนิตยสาร *Revue des Deux Mondes* ก่อนตีพิมพ์รวมเล่ม ค.ศ. 1938) สำหรับโมริยัคเอง บทละครนี้นับว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ทั้งได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษด้วย บทละครเรื่องที่ 2 คือ *Les Mal-aimés* (1945) ได้รับเสียงตอบรับที่น่าพอใจจากทั้งผู้ชมและนักวิจารณ์ เรื่อง *Passage du Malin* แสดงครั้งแรก ค.ศ. 1947 ก่อนตีพิมพ์ปีถัดมา เรื่องนี้ได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์เชิงลบมากที่สุดในบรรดาบทละครทุกเรื่อง เรื่องสุดท้าย *Le Feu sur la terre* (1950) François Durand นักวิชาการผู้ศึกษางานของโมริยัคเห็นว่าเรื่องนี้คือบทละครเอกของผู้ประพันธ์ ส่วนงานกวีนิพนธ์ซึ่งอาจไม่เป็นที่สนใจของผู้อ่านนัก เช่น *Orages* (1925), *Le Sang d’Atys* (1940) รวมกวีนิพนธ์สองเล่มนี้น่าสนใจในทฤษฎีของ O’Connell เพราะสะท้อนแนวคิดของผู้ประพันธ์ในช่วงประสบภาวะวิกฤตเรื่องศาสนา ทั้งในบรรดางานทุกประเภท ความขัดแย้งดังกล่าวของโมริยัคปรากฏชัดเจนที่สุดก็ในงานกวีนิพนธ์นี้เอง

บทที่ 8 Conclusion ผู้แต่งสรุปชัดเจนว่า ในฐานะนักประพันธ์ จุดเด่นของโมริยัคคือแนวการเขียน (O’Connell, 1995) เพราะสามารถใช้คำเพียงไม่กี่คำถ่ายทอดความคิด

ออกมาได้อย่างสมบูรณ์ ผู้แต่งเห็นเป็นประโยชน์ว่าหากงานของโมริยัค เช่น *Thérèse Desqueyrou* หรือ *Le Sagouin* ให้ผู้เรียนในสถาบัน การศึกษาของประเทศฝรั่งเศส ได้ศึกษา ก็จะช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมฝรั่งเศสเองมากขึ้น สำหรับกวีนิพนธ์และบทละคร หรืองานที่ถูกกลืนเลย รวมถึงชีวประวัติของโมริยัค ควรจะได้รับการนำมาศึกษา มากขึ้นในอนาคต นอกจากมอผลงานวรรณกรรมที่มีคุณค่าให้แผ่นดินฝรั่งเศส โมริยัค ยังมีบทบาทในอันที่เสนอความคิดความเห็นนานาประการเกี่ยวกับการเมืองหรือเหตุการณ์ สำคัญหลายเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ฝรั่งเศส ผู้แต่งย้ำถึงความเป็นนวนิยายคาทอลิก ของโมริยัค ผ่าน *Le Noeud de vipères* ด้วยวรรณกรรมเรื่องนี้พรรณนาถึงความศรัทธา และการหาหนทางหลุดพ้นทางจิตวิญญาณได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ แม้โมริยัคได้รับการเลี้ยงดู เติบโตในครอบครัวชนชั้นกลางอนุรักษนิยมที่มั่งมี อิทธิพลของยายและมารดาที่เคร่งครัด ศาสนาส่งผลให้เขามีศรัทธาในพระเจ้าเป็นผู้เป็นเจ้าหรือเป็นคาทอลิก แต่มิได้หมายความว่า งานวรรณกรรมทุกเรื่องของเขาจะเป็นคาทอลิกด้วยเสมอไป

สรุป

หนังสือในชุด Twayne's World Authors Series เล่มนี้ นับเป็นผลงานที่แนะนำ ประวัติชีวิตและงานประพันธ์ของโมริยัคด้วยข้อมูลที่มีความสำคัญ ผู้แต่งนำเสนอเนื้อหา แต่ละบทผ่านการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งอิทธิพลต่อชีวิตส่วนตัวและอาชีพการประพันธ์ ของโมริยัคได้ค่อนข้างครอบคลุม การวิพากษ์วิจารณ์งานแต่ละเรื่องด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ใช้ศัพท์ทางวิชาการให้ยากแก่ความเข้าใจทำให้เป็นข้อเขียนที่อ่านสนุก ผู้แต่งพาผู้สนใจ ร่วมสำรวจงานประพันธ์ของโมริยัคผ่านการใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน หัวข้อส่วนใหญ่ นำเสนอข้อมูลเชิงลึกอย่างละเอียด กล่าวได้ว่า หนังสือเล่มนี้เป็นแหล่งทรัพยากรอันอุดม และเปี่ยมคุณค่ายิ่งสำหรับผู้อ่านนักวรรณกรรมศึกษา รวมถึงผู้อ่านทั่วไปที่ปรารถนา จะรู้จักและทำความเข้าใจนักประพันธ์ผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งแห่งคริสต์ศตวรรษที่ 20 นามโมริยัค

เอกสารอ้างอิง

- O'Connell, D. (1995). *François Mauriac revisited* (1st ed.). Twayne Pub.
 วัลยา วิวัฒน์ศร. (2541). *มิติสถานที่ในนวนิยายของฟร็องซัวส์ โมริยัค*. โครงการตำรา
 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.